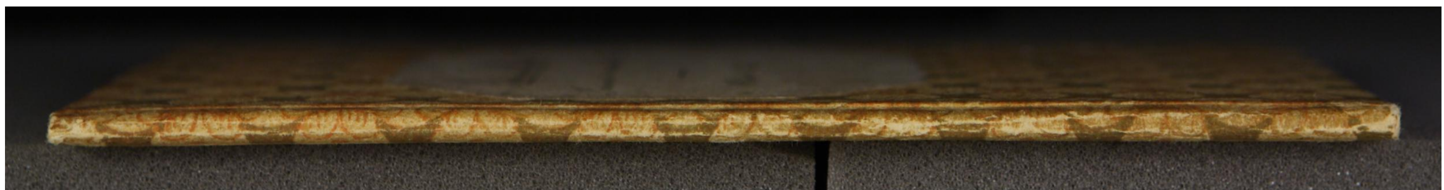
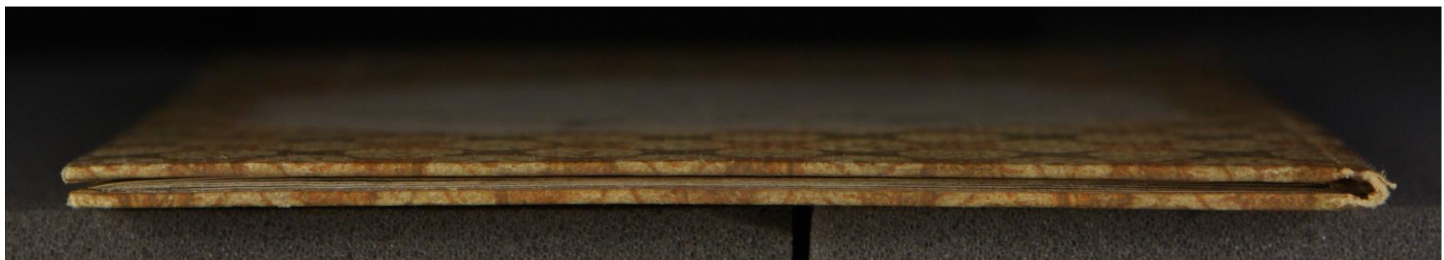
Sebastiani Branti

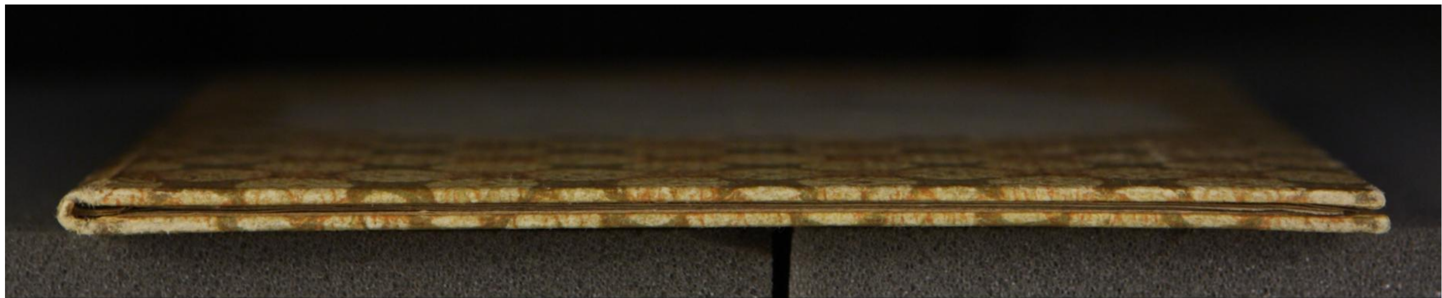
Passionis Dominicæ Horæ.

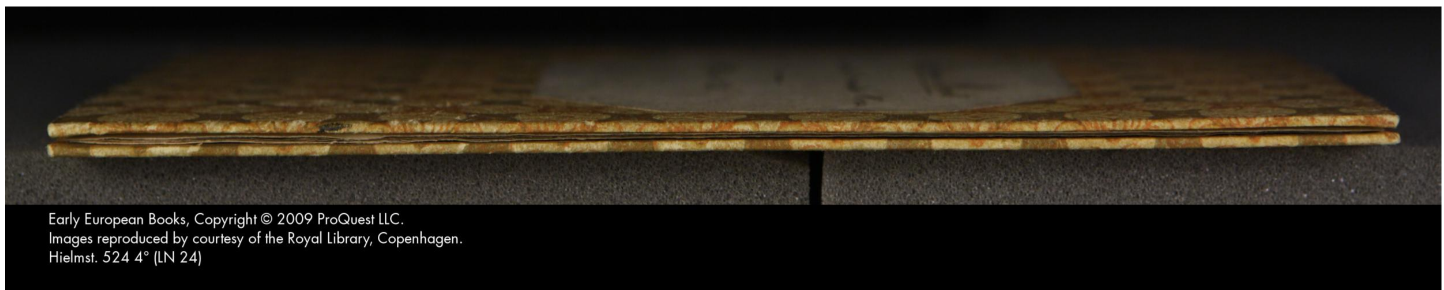
Hafniæ, 1520.

DA BOX ~~№ 40. 40~~

№ 524.

Assionis dominice (quas de sacta Cruce nominat) horę/diuinissimo eodemqz vario tersissimorū poematum eloquio/per eximiuz Doctorē iure cōsultū. ac diuinū vatem: D. Sebastianum Brantum conscriptę. cum rosaceo (quod oia ferme Christianę religionis et salutis nostrę mysteria succinctim atqz luculentissime cōplectit') serto: Optimę Maximę Virgini Deipare Marię per eundem authorem probatissimū iucūdula quadā sapphici carminis modulatione destinato.

Ex epistola quadā ptreptica Sancti Paulini Vrbis Nolę Episcopi ad Iouiū quendā suum: virum multiuga eruditione: pręsertiz poetica et oratoria admodū insignem

¶ Ingenij autem tui facultates et oēs mētis ac linguę opes deo dedica: immolās ei (sicut scriptū est) sacrificiū laudis: ore facundo et corde deuoto.

Liber ... in loco ...

Petri parui Roeschheldensis ad optimū quēqȝ ac sedulum synceriores doctrinæ ꝗ veræ pietatis amatorem erga Christum Opt. Max. et eius purissimam et pientissimam matrem Mariam decastichum ex temporale paraneticon:

Si tibi passiferis Christū venerarier horis
Sit cordi/et Mariam cōcelebrare piam:
Hanc mundis sanctā manibus tu volue poesim:
Vt valeas dignis sacra sonare modis.
Hæc te musa docet linguā sermone polito
Imbuere/et mentē firmat amore dei:
Firmat amore dei. Christi tibi matris amorem
Conciliat. duce quo/nulla pericla time.
Non mare/non tellus noceat/non flama/nec æther.
Nam sunt in portu tūc tua trāstra suo.

Ennius

Præterpropter vitam viuitur.

:R:

Hieronimus

Ama scientiam scripturarū: & carnis vitia non amabis

Ad magni ingenij & doctrine virum: Mathiam Samsuculum Sulgomeñ: in odas passionis Christi per Sebastianum Brant carminis quadam experientia decantatas. chorambica praefatio

Vir prestans animi charior omnibus
Mathia. rogitas vt tibi concinā
Horas passiferas carminibus nouis.
Que possis leuius/suauius aut loqui.
Quam prosas veteri scomate cōditas.
Morem proinde libens/atq; volens geram
Votis chare tuis: carmine sapphico
Sumas cōpositas. vel chorambico.
Seu malis potius forte trochaico/
Adiunxi his trimetrū nobile iambicum
Alternisq; pedis imparē elegiam.
Que cū forte leges optime carmina
Frater: nos memori mente reponito.
Veloci veniam da calamo velim
Et nobis faueas perpetuo. Vale.

Sapphicum endecasillabum.

[illegible]

Ad Matutinas

Veritas summi patris osculatur:
Ante lucanum capitur/ligatur/
Nocte distractus. fugiunt amici
Raptus ad Annam.

Ad primas

Tractus ē hora Jesus ad pylatum
Præsidem prima: reprobo frequenter
Teste delatus: datur et flagellis
Discruciandus.

Ad Tercias

Terciā clamāt: crucifige/cedūt:
Purpurāt: plectūt capiti coronā
Spineam: regem genibus salutāt:
Dant colaphosqꝫ.

Ad sextas

Baiulat sexta crucis onus ingens
Ad locū mortis: spoliant amictu/
Et cruci necūt: sitibunda potant
Pectora aceto.

Ad Nonas

Spiritū patris manibus remittit
Clamitās nona/moritur/nigratur
Sol/tremit tellus/latus ac cruorem
Fundit aquasqꝫ.

Ad vesperas

Vespera planctu/gemituqꝫ multo
A crucis nexu capiūt: simulqꝫ
Matris apponūt/lachrimis lauatur
Nobile corpus.

Ad Completorium

Balsamis vnctum dn̄m benignū
Mox sepulturæ dedit hora cōplens/
In nouū posuīt tumulū: prius quo
Nemo sepultus.
Has tuæ Jesu bone passioni
Gratias/horis canimus diurnis
per tuā mortē. miseris reatum
Terge precamur.

Choriambicum asclepiadeum

Ad matutinas

Matutina dei/tempora/ filiū
Tradūt pestiferis hostibus in manus:
Constringunt misere vincula vēditū:
per noctem trahitur rex pius integrā.

Ad primas

Prima iudicio sistitur innocens
Hora/per reprobos inuidiæ viros
Accusatur/adest testis iniquior:
Præses iudiciū fert malus improbū.

ad tercias

Hora vociferāt tollito tercia
Christum/fige cruci/purpura mox datur:
Illusus trahitur: plectitur alapis
Imponūt capiti sertaq; spinea.

ad sextas

Sexta Caluariam ducit: exuunt/
Et nudum dn̄m. fortibus in crucem
Clauis consolidāt. torquet eum sitis/
Carpit latro malus cōuiciis deū

Ad nonas

Nona voce graui clamat Hely pater
Quid me destituis: suscipe spiritum:
Expirās moritur: concutitur solum.
Miles vulnus agit: sol niger emicat.

ad vesperas

Deponūt dn̄m de cruce vespere
Cū multo gemitu. cū lachrimis pijs
In terram misere ponitur ad pedes
Et matris gladius pectora perforat.

ad completorium

Imponūt tumulo carnigerum in nouo
completo dn̄m tempore condiunt
Hunc mirrha: tenebras spiritus inferas
Accedit. veteres liberat hinc patres.
Horas canonicas has tibi pāgimus
Jesu nostra salus/vera redemptio.
Vt nos sorde lauās/crimine liberos.
Tecū perpetuo viuere conferas. Amen

Tetramentū trochiacū Catalecticon.

ad matutinas

Filius sacri parentis matutino tempore
In manus ferocis hostis incidit per osculum:
Dire captus et ligatus. a suis relinquitur.
Integraqꝫ nocte tractus. huc illuc retruditur.

ad primas

Ad pylatum iudicandus hora prima ducitur
Reprobis. malis: iniquis incusatus testibus
Voce iudicis damnatur. et reus decernitur.
Innocens ouis luporum morsibus retruditur.

Ad tercias

Clamitāt senes iuuentus: affigatur in cruce
Hora tercia diei rex amictus purpura:
In caput sacrū coronam deprimūtqꝫ spineam.
Baiulat crucē redemptor in caluarie locum

Ad sextas.

Sexta saucium cruore/veste rursus exuunt.
clauis in crucē ligatur. acrius retenditur:
Altiusqꝫ subleuatur. fel acetū/exhibēt/
Irridetur a malignis/et latrone pessimo.

Ad nonas

Tradit in manus parentis hora nona spiritū
Sol migratus obfuscatur/et metu tremit solum
Lancea latus foratur. vnda sanguis effluit.
Filius dei probatur orbis omnis ingemit:

Ad vesperas

Vesperis Jesus rexous a crucis patibulo.
Poniturqꝫ cū dolore matris ad sacros pedes/
Eiulat/gemit Maria/luget vnigenitū
Preparatur ad sepulchrū corporis sacrariū

Ad completoriū

Rex salutis auctor vnus/hora cōpletorij
Conditur nouo sepulchro marmoris sarcophagi.
Balsamatus: inuolutus albicante syndone
Ad patres stygis sub vmbras/it corona glorie
Christe nrā vita/virtus/et redemptor optime
Gratus has horas diurnas sumito pijssime
Fac tueqꝫ passionis vt fruar perhenniter
Angelisqꝫ cōsodalis vt sim posco iugiter. Amen

Senarius Jambicus

Ad matutinas

Judas herum tradit in conticinio
Ad hostiū manus suū per osculum:
Vinclis ligatus in domos pontificum
Conuiciis verberibusqz ducitur.

Ad primas

Prima p pylato praesidi remittit/
Culpatur/accusatus a maliuolis/
Testes iniquos exhibētqz iudici
Et innocēs damnatur absqz crimine.

Ad tercias

Ad tercias vnanimes vociferāt
hūc tolle tolle figito cruci Jesum.
Cedūt flagellis/et coronā capiti
plectūt: salutāt alapis regē suum/

Ad sextas

Sexta Jesus pondus crucis gemēs subit/
Illamqz mortis ad locū defert procul.
nudus cruci clauis ligat acribus/
Latro sinister impetit probris deū·

Ad nonas

hely deus/nona clamādo/spiritum
Tradit Jesus deo patri morēs suū.
Tellus tremit/migratur etsolis decor/
petraeqz fractae.finditur latus sacrū:

Ad vesperas

De crucis ara ad vesperas resumit:
Et a suis amicis in mirum modum
Defletur: alba cōuolutus syndone:
Et ad sepulchrū preparat vnguine.

Ad Completorium

Ad tumulum locatur/et reconditur
Jesus nouũ: completa dũ dies foret
Lapis grauis sibi superq̃ ponitur
Heu iacet in solo Corona gloriæ

Conclusio

Jesu creator et redemptor inclyte
Has passionis offerẽs horas tuæ
Grates ago tibi canãq̃ perpetim
Qui pro tuis dignatus es seruis mori.

Elegiacũ Ad matutinas

Intẽpestate fuit nox: cũ patris vnica proles
Venditur: hostiles traditur inq̃ manus.
Proditor oscula dat: fugiuntq̃ p auia noti.
Distrahitur tota nocte benignus herus.

Ad primas

Ad primas subijt turba comitante: pylati
Judiciũ: falso crimina teste ferũt
Innocuum præses virgis cædi atq̃ flagellis
Precipit: ingeminant sputa alapasq̃ deo.

Ad Tercias

Voce graui resonãt dum tercia fluxerat hora
Tolle hunc tolle procul in cruce fige Jesum
Purpurea induitur: spinis diadema prementes
In caput: exclamãt: rex age noster. Aue.

Ad sextas

Baiulat ad sextas humeris onus ad loca mortis:
Et clauis nectũt membra beata cruci
Culpat latro deũ: sitit: at fel dant et acetũ:
Pro malis orãs/pallet et ingemuit

Ad nonas

Nona discipulo matrē cōmittit: et alta
  Expirās animā voce patri exhibuit.
Terra tremit: sol nigrat: petræ et monumenta
  Rumpunt: sacri pectoris vnda fluit.

Ad vesperas

De cruce deponūt Christū cognati et amici
  Vespere: deplangunt/collachrimātq3 deū.
O dolor/o matris cor luctificabile: quando
  Vulnera tanta videt: corpus et exanimum:

Ad completorium

Dum completa dies foret: ad noua saxa sepulchri
  Deportant dn̄m cū gemitu horrisono.
Tum casiam/atq3 aloe/nardum/thus/cyāma/myrrhā
  Balsamaq3. vngentes/[illegible] mulantq3 Iesum

Conclusio

Has tibi canonicas/dono cape/poscimus horas
  Quas canimus morti Maxime Christe tuæ
Et quos carne tua/quos dogmate/morte redemisti
  participes facias hos quoq3 sorte poli. AMEN.

Rosarium ex floribus vitae: passionisq3 dn̄i nostri Iesu Christi consertum: sanguinolētis quoq3 rosis compassionis/quinq3 gladiorū virginis intemerate/intertextum: cū singulis angelicis salutationibus continuandum.

Carmen Dicolon Thetrastrophon
Ex sapphico Endecasillabo. et Adonio Dimetro

Stirpis humane sator/et redemptor.
Lapsus in terras deūs ex olimpo:
Virginis quem mox/gabriele misso
  Venter inumbrat   Aue

Sanguinē præbes veneranda mater
Filio Jesu: paris atqʒ eundē:
Lacte profundens genitrix alumnū
    Ubere sacro. Aue
Gaudiū laeto cecinere cantu
Angeli: turmæ volitant sacratæ
Dulce cantantes. penetrat supēma
    Clamor ad astra. Aue
Gloriam celso resonant tonanti:
Pax sit in terris homini benigno
Omnis hoc hymno pauet/atqʒ gaudet
    Pastor in aruis. Aue
Inuicē dicūt pecoris magistri:
Bethleem nobis peperit salutē:
Vadimus/verbum speculemur omnes
    carne creatū. Aue
Bucculam iuxta/positū atqʒ asellū
Foena gestabant: breuis et pusillus
Pannus inuoluit/puerū sacratum
    Frigora adurūt. Aue
Carne præcisam veniūt: adorant
Reguli/myrrhas: arabumqʒ thura
Pondus atqʒ auri: puero ferentes
    Munera regum. Aue
Quem manus matris/Symeonis vlnis
Ponit in templo: simul et doloris
Accipit vocem: gladiusqʒ trāsit
    cor genitricis. Aue
Voce diuina monita es pudica
Mater: Aegiptum: fugiēs Herodem
Aduenis. septem hic hyemes moraris
    Aduena: et hospes. Aue
Patriā tandem Nazaret reuisis:
Angelus sanctus tibi cū ferebat:
Mortui nam sunt: puerū volentes
    perdere morte. Pater noster. Aue

Ense perstringit duodenus annus
Virgo te: perdis/q₂ quem dolebas
Perditũ. doctus stupet hũc sacerdos
In sinagoga Aue
Subditus semper puer hic parenti.
Iordanis donec petijt fluenta/
Hic herum sanctus lauat is minister
Criminis expers Aue
Quattuor denis macerat diebus
liberum corpus scelere/et solutum.
Ah famem diram/patitur sitimq₃
Conditor orbis. Aue
Tentat hic iustũ/sathanas prophanu
Spretus at cadit humi superbus.
Nec doli/Christũ latuere/frausq₃
Demonis ingens. Aue
Predicans omni populo/salutis
Tramitem monstrat: Vigilãs fatigat
Corpus/et lassat tenerũ/labore
Irriquieto. Aue
Lazarum Marthe precibus sororis
Suscitat: stratũ fetido sepulchro
Quem dies vidit/quater orta coelo/
Morte peremptũ. Aue
Per pedes fundit mulier sacratos
Balsamũ nardi/casias olentem.
Et lauans vnctos lachrimis abortis
Crine retersit. Aue
Fur tamen iudas/tulit egre factum:
Nam dolet lucrũ perijsse: proquo
cogitat venundare mox/scelestis
Hostibus vnctũ. Aue
Reprobat iustũ pharisea turba/
Iurgiũ dicũt scelerũ caterue:
Innocens agnus/sine fine suffert
Probra molesta. Aue

Vnus ex ipsis Cayphas vocatus.
Qui fuit præsul volitantis anni
Hic ait. præstat/moriatur omni
pro populo vnus   pater noster. Aue
Turba quem festis iuuenū senisq;
Suscipit palmis. recinūt per vrbē
Filium summi patris hūc ferentis/
Laus/honor illi.   Aue
Qui sequebantur pueri aut præibant/
Voce iucunda sonāt osianna
Filio Dauid: benedictus adsis
Israel o rex.   Aue
Pridie mortem subiturus acrem/
Conuocat charos/hylarās ministros:
In cibum corpus. dedit hisq; potū
Sanguinis vndas.   Aue
Hinc pauēs purus homo ceu necandus/
Cum pati tempus celerare sentit/
Tedet/et mestos gemitus trahebat:
pectore ab imo   Aue
Tristis est inquit/vel adusq; mortē
Spiritus: sufferte parū/rogabo
Scilicet/patrē. calicē vt seorsum:
Tollere curet   Aue
Ter cadens pronis genibus precatur:
Sanguinis sudor fluitat cruore/
Et solum tabo maculat perennis
Fluminis instar   Aue
Immemor Judas propriæ salutis.
Tradidit vendens dn̄m benignū:
O sculo signū dedit et nephandis,
Hic ait hic est.   Aue
Impetu diro sceleratus hostis
Irruit: gaudens spolio cupitor:
Et manu seua lacerās prehensum
More leene.   Aue

Quis putas mater pia/tum premebat
Cortuum tristis gladius doloris:
cum tibi captum tulit esse natum
Nuntia fama? Aue
Sepe qui multis comitatus heros
Seruulis. notis. socijs. amicis:
Solus hic inter reprobos ligatur:
Captus ab hoste. pater noster. Aue
Nexibus diris trahitur plicatus
Verritur latro veluti pudendus:
At metu cedunt toniti ministri/
Discipuliqȝ. Aue
A lupis tractus/rapidum per amnem
cui pedes lassant silices acuti
per vias sparsi/tabuleqȝ nexe
Vestis ad oras. Aue
Heu/nephas quantū patitur misellus
Agnus in terrā toties retractus/
Magna pars donec gelide ruisset
noctis et vmbre Aue
Querit ambages sceleris satelles
circuit vicos/triuiū. plateas
In domū donec rediisse visū est
principis Anne. Aue
Alapam passus famulo ferente/
Missus est vinctus cayphe sub ora:
Cesus est palmis/colaphis: salituis
Obprobrijsqȝ: Aue.
Morte damnatus: ob eā pylato
Traditus causam: stetit ampla turma
pone scribarum: vario lacessēs
crimine iustū. Aue
Missus Herodi/comitante seuo
hoste. culpatus toties ab illo.
Rex eū spernit/quia nō videbat
Signa petita. Aue

Induit christū legio prophana
Veste candenti/fatuū putando:
Præsidi rursus ab eo remissus:
Fabula factus. Aue
Poncij iussu ligat ad columnam
Miles exutū lacerans flagellis
Scorpius loris: plicat et coronam: et
Sceptra salutat.
Baiulat pondus crucis: huic ligatur
Nectitur clauis laceratur omni
corporis neruo: phramea hic penetrat
pectora matris: pater noster: Aue
Inter insignes positus latrones:
Deputatur cū socijs iniquis:
Scandalū passus/quia sic pependit
conspiciendus. aue
Præterit quisquis/stetit eminus vel/
Seu procul: ludibria conserebat/
In Jesum blasphemia nulla deerat
In cruce fixo aue
Quid deus linquis meus oro: quid me
Deseris natū pater: en relictus
Hostibus. mortem patior seueram.
Lamazabathani. aue.
Insuper matrē dederat ministro
Pro deo vero datus est homullus:
Virgini virgo. mulier cum inquit
Respice natū. aue
Hinc sciens Jesus/quia iam peracta
cuncta: compleri cupiens prophetas.
Voce clamabat/sitio/potenti:
potus aceto aue
Pectus in sacrū capite inclinato:
In manus patris animā remisit.
Perforāt christi latus et cruentant
Militis arma: aue

Visitat patres herebi sub umbris
Spiritus: corpus regitur sepulchro
Ensis heu quantus pupugit dolende
Viscera matris: ave
Tercio surgit leo sole iuda
Colligens sparsos: dubios amicos
In fide firmat: toties reuisus
Scandit ad astra. ave
Pneuma dehinc sacrum/digitũ paternũ
In suos mittit socios relictos/
Singulos supra stetit/et quieuit
Ignea lingua. ave
Dextera patris residens supremi:
Te suã tandem vocat/et coronat
Inde venturus homo iudicare
Saecla per ignem: pater noster: ave

De glorioso pro miseris peccatoribus apud iustum deum patrocinio: S: Brant:

Huc properate senes: pueri: innupteq; puelle
Matrone atq; viri: turbaq; cuncta simul
Tuq; adeo in primis scelerũ qui mole grauaris
Et peccatorũ quem premit acre iugũ
Aspice quanta salus: et grã quanta misellis
Parta reis. o quã forte patrocinium
O miseri gaudete nimis/inopesq; clientes:
Causidicis agitur q̃ mala causa bonis:
Hic pietas orat causam: clemẽtia perorat
Et miseratoris mitigat ora dei
Vt veniã tribuat: sinat atq; abolere reatũ:
Sint licet hec inter noĩa scripta reos.
Non hic Quintiliũ: Demosthenis aut Ciceronis
Est opus arte noua rethoricoue modo
Pro cinere atq; luto rogitat deus atq; creator
Et pro sordidulis virgo serena reis

Supplicat hic nato genitrix/puer ipse parent
Et deus ipse deo: filioloqꝫ parens:
Perdidit o causam quis defensoribus istis?
Quandoquidem partes iudicis alter habet
Altera apud soliũ/seruat iuctissima/sedem
Filioli. absolues quos volet ipsa reos:
Quid nato posset genitor tamen vsqꝫ negare?
Abnuere aut matri filius ipse suæ?
Eia age saguinibus squallens miserãde/vereri
Disce tuũ saltem vermis et vmbra deum:
Cõfuito huc/miseros locus iste tuebit oẽs
Hec facit immunes: a scelere ara reos.
Cũqꝫ deo pri/satis haud facere/o miser: vno
pro scelere: et minimo crimine vbiqꝫ potes
Vulnere squallentẽ/fluidũqꝫ cruore/parenti
Exhibeas natũ pignora chara suum
Et matrẽ exhibeas/cuius puer vbera suxit
Lactea/iudicium cui pater omne dedit/
Ille satis: pro te/mundi quoqꝫ crimine fecit:
cũqꝫ sua pro te virgine matre rogat
Huc reus appellet/iusti patris ante tribunal
moxqꝫ pii vultum iudicis inueniet.
Hic miseris phas est rebus/sperare salutẽ/
Hic statio et quassæ portus et aura ratis
Criminis in medio si quis natat æquore/forsan
Naufragus: hoc speculum: profugiũqꝫ petat
Hereat hoc scopulo quisquis submergier vndis
Incipit: aut rapide vortice sorbet aquas
Præcipue: ad matrẽ: tibi supplice voce precandũ est
ploenaqꝫ mysterij fundere verba velis.
Dicito cõmoneo te dulcis virgo Maria
Ante tuum quæ stas sedula filiolũ
Ostendisqꝫ sibi pectus: sacra vbera pandis
E quibus exuxit lac: puer ille: tuũ
Filius atqꝫ latus patri: et sua vulnera monstrat:
Vulnera pro miseris que tulit ipse reis:

Nulla quidē precibus poterit tandem esse repulsa
Vota vbi cōcurrūt tot pia: tātus amor.
Ergo mihi impetra pacem/te rogo: crimine ab omni
Fac venia dignū me pia mater. Amen

Conuersio cuiusdā secularis hominis ad cognitionē suijpsius Gnoti se authore S. Brāt

Heu quid tandē agitant. inopes: ditesqꝫ: hebetesqꝫ
cum pueros passim mors rapit atqꝫ senes.
Et terrenus amor cū mille doloribus. omnis
Terminat: ac tutum nil sine fraude manet:
Quæ me cunqꝫ tenēt terræ: quo me quoqꝫ verto
Illic nulla fides: mors quoqꝫ cūcta rapit.

¶ Institutio vitæ Christianæ per eundem.
Mane deo vitam cōmendet vir bonus omnem
Prædicet et laudes: gratus vbiqꝫ deo.
Nocte memor culpæ relegensqꝫ errata diurna
pœniteat/veniam postulet: inde cubet.

Impressum Haffniae.
Per Melchiarem Blūme a natali
Christi Millesimo quingentesimo vigesimo:
Sexto kalen:
Martias

